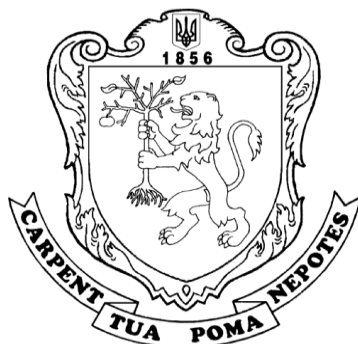

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

СИЛАБУС

ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ «ПРОФЕСІЙНО-АРХІТЕКТУРНА ГРАФІКА»

для студентів спеціальності
191 «Архітектура та містобудування»
перший (вищий) рівень вищої освіти
ОП «Архітектура та містобудування»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти формують інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності, а саме опановують знання з вивчення принципів побудови графічних зображень від руки за допомогою різноманітних засобів та технічних прийомів (олівець, перо, пензель, лінійна графіка, монохромне і поліхромне відмивання, комбіновані графічні прийоми, що включають використання колажу та аплікації, гуаші тощо) природного середовища, явищ, предметів та техніки й побуту на картинній поверхні або площині.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

4 кредитів (120 годин)

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Професійно-архітектурна графіка» є надання студентам професійної підготовки до виконання спеціалізованих архітектурних проектів, навчання майбутніх архітекторів практичного володіння різними видами архітектурної графіки, техніки та засобами архітектурного вираження.

Основним завданням вивчення дисципліни є набуття студентом наступних компетентностей:

Загальні:

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні:

- Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.
- Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурнодизайнерському і ландшафтному проектуванні.
- Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурномістобудівних проектів.
- Здатність до участі в підготовці архітектурно-планувальних завдань на проектування, в організації розробки архітектурномістобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проектів.
- Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки наочних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проектів.
- Усвідомлення теоретичних основ містобудування та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.

Програмні результати навчання:

- Застосовувати програмні засоби, ІТ-технології та інтернет-ресурси для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (зміст)

Тема 1. Курс «Професійно-архітектурна графіка».

Тема 2. Засоби зображення і види архітектурної графіки.

- Тема 3. Архітектурний ескіз як засіб пошуку проектної ідеї.
 Тема 4. Послідовність виконання архітектурно-інженерних креслень.
 Тема 5. Методика виконання і прийоми побудови перспективи.
 Тема 6. Шрифт як невід'ємний елемент графічної мови.
 Тема 7. Поняття антуражу і стафажу.
 Тема 8. Архітектурна авторська графіка.
 Тема 9. Презентація архітектурних проектів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, практичні та семінарські заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки. При проведенні семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах або дискусія.

Здобувачі вищої освіти на практичних заняттях працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (розрахункові роботи, контрольні питання або тести), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти. Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: індивідуальні науково-дослідні завдання та виступ-інформування за темами семінарських занять (у вигляді презентації або реферату).

1. Завдання для самостійного вивчення навчальної дисципліни «Професійно-архітектурна графіка»

№ з/п	Назва теми
1	Архітектурна графіка та її взаємозв'язок з іншими науками.
2	Графічні прийоми в архітектурній графіці.
3	Матеріали та техніки у архітектурній графіці.
4	Паспорт оформлення фасадів та інтер'єрів будівлі.
5	Поліхромне та монохромне зображення.
6	Графіка архітектурних шрифтів.
7	Графічне зображення засобів впорядкування та елементів природного середовища.
8	Архітектурний шарж.
9	Колористика в дизайні інтер'єрів.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «Професійно-архітектурна графіка»

№ з/п	Тема, питання що вивчаються
1.	Курс «Професійно-архітектурна графіка». Мета навчального курсу та його структура. Форми отримання знань та їх контроль. Історія виникнення архітектурної графіки. Рекомендована література.
2.	Засоби зображення і види архітектурної графіки. Засоби графічного зображення і специфіка прийомів зображення. Основні технічні види архітектурної графіки.
3.	Архітектурний ескіз як засіб пошуку проектної ідеї. Архітектурне ескізування. Вимоги до техніки виконання ескізів

4.	Послідовність виконання архітектурно-інженерних креслень. Композиційне оформлення креслень: підписи, масштаб, графіка завершеного проекту. Креслення як засіб виразу проектної комунікації.
5.	Методика виконання і прийоми побудови перспективи. Зображення в ортогональних проєкціях. Види перспектив. Аксонометрія. Диметрія. Ізометрія.
6.	Шрифт як невід’ємний елемент графічної мови. Основні типи шрифтів. Архітектурний шрифт і його особливості.
7.	Поняття антуражу і стафажу. Архітектурний рисунок. Антураж. Стафаж. Колаж. Матеріали та техніки архітектурної графіки.
8.	Архітектурна авторська графіка. Авторський стиль архітектора. Авторські методи у архітектурі. Авторська ідентичність ескізу.
9.	Презентація архітектурних проєктів. Послідовність презентації. Формування презентації. Презентаційний формат. Обговорення та захист ідеї.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «Професійно-архітектурна графіка»

№ з/п	Тема і короткий зміст заняття
1	Композиція, утворена різними типами ліній.
2	Довільна графічна композиція.
3	Робочий ескіз архітектурного об’єкта в оточуючому середовищі.
4	Зображення стрічкового геометричного орнаменту за допомогою прийомів лінійної та тональної графіки.
5	Виконання стрічкового геометричного орнаменту в техніці відмивки.
6	Написання текстів довільно обраним архітектурним шрифтом.
7	Архітектурне рішення індивідуального житлового будинку з включенням антуражу та стафажу виконане за допомогою прийомів лінійної та тональної графіки.
8	Архітектурне рішення індивідуального житлового будинку з включенням антуражу та стафажу виконане за допомогою прийомів кольорової графіки.
9	Середовище міських та сільських поселень: графічний колаж.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- 1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).*
- 2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – креслення схем, планів, перерізів, підготовка рефератів.*
- 3. Практична перевірка – проектування відповідних об’єктів, креслення планів, фасадів, розрізів та схем розміщення основних конструктивних елементів.*

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50балів)									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Розділ 1									50 балів	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	5	5	6	5	6	6	6	6		

T1, T2 ... – теми лекційного курсу.

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект, а з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна чи тестові завдання) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної

дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: “відмінно” – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв’язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “добре” – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв’язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “задовільно” – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. “незадовільно” – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Питання з дисципліни

«Професійно-архітектурна графіка», які виносяться на екзамен

1. Архітектурне ескізування.
2. Архітектурний шрифт і його особливості.
3. Види архітектурної графіки.
4. Використання аксонометричних креслень.
5. Вимоги до техніки виконання ескізів.
6. Властивості графічного зображення.
7. Засоби графічного зображення і специфіка прийомів зображення.
8. Зміст та мета курсу «Професійно-архітектурна графіка».
9. Зобразити архітектурний шарж.
10. Зобразити графічний колаж середовища села.
11. Зобразити графічний колаж урбанізованого середовища.
12. Зобразити гратчастий орнамент.
13. Зобразити довільну графічну композицію.
14. Зобразити ескіз малої архітектурної форми з використанням антуражу.
15. Зобразити ескіз малої архітектурної форми з використанням антуражу та стафажу.
16. Зобразити ескіз малої архітектурної форми з використанням стафажу.
17. Зобразити композицію утворену різними типами ліній.
18. Зобразити орнамент розетки.
19. Зобразити різні типи ліній.
20. Зобразити стрічковий орнамент за допомогою прийомів лінійної графіки.
21. Зобразити стрічковий орнамент.
22. Зобразити типи геометричних орнаментів.
23. Зобразити типи графічного заповнення поверхні різної фактури та інтенсивності (довільна графіка).
24. Зобразити умовно місто за допомогою прийомів лінійної графіки.
25. Зобразити умовно місто за допомогою прийомів тональної графіки.
26. Інструменти та приладдя кольорової графіки.
27. Інструменти та приладдя лінійної графіки.
28. Інструменти та приладдя тональної графіки.
29. Історія виникнення архітектурної графіки.
30. Кольорова графіка.

31. Креслення як засіб виразу проектної комунікації.
32. Лінійна графіка.
33. Матеріали та техніки архітектурної графіки.
34. Основні технічні види архітектурної графіки.
35. Основні типи шрифтів.
36. Особливості аксонометричних креслень.
37. Перспективне креслення та його види.
38. Послідовність виконання архітектурно-інженерних креслень.
39. Презентація архітектурних проектів.
40. Рекомендації щодо виконання антуражу.
41. Розкрити зміст термінів «Аксонометричне креслення», «Ізометрія».
42. Розкрити зміст терміну «Антураж». Рекомендації щодо виконання антуражу.
43. Розкрити зміст терміну «Аплікація».
44. Розкрити зміст терміну «Архітектурна графіка» та її взаємозв'язок з іншими дисциплінами.
45. Розкрити зміст терміну «Архітектурний рисунок».
46. Розкрити зміст терміну «Ескіз–ідея».
47. Розкрити зміст терміну «Ескіз».
48. Розкрити зміст терміну «Ідея».
49. Розкрити зміст терміну «Кольорова графіка».
50. Розкрити зміст терміну «Компонування».
51. Розкрити зміст терміну «Моделювання» в тональній графіці».
52. Розкрити зміст терміну «Моделювання».
53. Розкрити зміст терміну «Монохромне зображення».
54. Розкрити зміст терміну «Начерк».
55. Розкрити зміст терміну «Поліхромне зображення».
56. Розкрити зміст терміну «Пошуковий малюнок».
57. Розкрити зміст терміну «Стафаж». Зобразити приклади.
58. Розкрити зміст терміну «Стиль зображення».
59. Розкрити зміст терміну «Театральна перспектива».
60. Розкрити зміст терміну «Фактура».
61. Розкрити зміст терміну «Фор-ескіз».
62. Світлотіньове моделювання креслень (відмивка).
63. Тональна графіка.
64. Що називається архітектурною графікою?

Рекомендована література

1. *Петришин Г.П. Архітектурна графіка: навч. посібник / Г.П. Петришин, М.М. Обідняк. Львів: Видавництво «РАСТР – 7», 2009. 272 с.*
2. *Клименюк Т.М. Проектна графіка: навч. посібник / Т.М. Клименюк, Н.А. Консулова, М.В. Бевз, Х.І. Ковальчук. Львів: Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2009. 220 с.*
3. *Тимофієнко І.В. Архітектура і монументальне мистецтво. Терміни та поняття / І.В. Тимофієнко. Київ: Головкивархітектура, 2002. 472 с.*
4. *Клименюк Т.М. Креслення Рисунок Композиція навч. Посібник. Львів «Львівська політехніка». 2018. 344 с.*
5. *Радченко А. О. Основи архітектурної графіки: навч. посібник / А.О. Радченко, О. Ю. Усачова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 248 с.*
6. *Мардер А.П. Архітектура: Короткий словник-довідник / А.П. Мардер, Ю.М. Євреїнов, О.А. Пламєницька. Київ: Будівельник, 1995. 335 с.*
7. *Рускевич Н.Л. Довідник по інженерному кресленню / Н.Л. Рускевич, Д.І. Ткач, М.Н. Ткач. Київ: Будівельник, 1987. 264 с.*

8. *Таранов Н.Н. Рукописний шрифт / Н.Н. Таранов. Львів, 1986. 159 с.*
9. *Графіка-креслення: навч. посібник / О.В. Кащенко та ін. Київ: КНУБА, 2015. 158 с.*

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.